

Ilmastoviestinnän ohjausryhmä 2019–2021

Toimintakertomus

Ilmastoviestinnän ohjausryhmä koordinoi valtionhallinnon ilmastoviestintää

- Ilmastoviestintäkoordinaation tavoitteena on **tehostaa valtionhallinnon yhteistä ilmastoviestintää**.
- Yhteistyöorganisaatioiden **viestintää tukevia yhteisiä viestinnän keinoja ja välineitä** ovat esimerkiksi koulutustilaisuudet ja seminaarit, kyselyt, kampanjat tai yksittäiset viestintäprojektit (ml. sosiaalinen media), muu toimittaja- ja sidosryhmäyhteistyö sekä ilmastoviestinnän osaamisen vahvistaminen.

Toiminta vuosina 2019–2021

- Ilmastoviestinnän ohjausryhmän kolmas toimintakausi 1.1.2019–31.12.2021.
- Edustettuna 19 valtionhallinnon organisaatiota: ympäristöministeriö, maa- ja metsätalousministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, liikenne- ja viestintäministeriö, ulkoministeriö, opetus- ja kulttuuriministeriö, valtioneuvoston kanslia, ELY-keskukset, Ilmatieteen laitos, Suomen ympäristökeskus, Luonnonvarakeskus, Motiva, VTT, Suomen Akatemia, Kuntaliitto, Demos Helsinki, Sitra ja Business Finland. Myös Ilmastopaneelin edustaja on osallistunut kokouksiin.
- Kokouksia säännöllisesti, toimikauden aikana yhteensä 18 (6 kokousta / vuosi).

Ilmastobarometri v. 2019

- Ryhmä ideoi kyselytutkimuksen kansalaisten ilmastonäkemyksistä ennen eduskuntavaaleja ja viesti eri kanavissa sen tuloksista. Tutkimuksen toteutti Kantar TNS.
- Julkaisutilaisuus Tiedekulmassa 18.3.2019
- Tulokset uutisoitiin laajasti mediassa. Barometrin tuloksiin on palattu usein mm. erilaisissa esityksissä, julkaisuissa ja mediassa. Barometri toteutettiin myös vuonna 2015.
- [Tiedote 18.3.2019: Ilmastobarometri 2019: Suomalaiset haluavat ilmastokriisin ratkaisut politiikan ytimeen](#)
- #ilmastobaro

ETUSIVU » KESKI-SUOMI 18.3.2019 10:36

Ilmastobarometri: Äänestäjät haluavat ilmaston politiikan ytimeen

Kyselytutkimuksen mukaan ilmastonmuutosta pidetään yhtenä suurimmista globaaleista uhkista. LEHTIKUVA / Mesut Turan

STT

Suomalaiset haluavat nostaa ilmastoratkaisut seuraavan hallituskauden ja Suomen EU-puheenjohtajakauden kärkiteemoiksi,

ILMASTO

Ilmastobarometri: Suomalaiset haluavat poliitikot toimimaan ilmaston hyväksi, mutta poliitikot eivät uskalla

Yhä useampi on jo muuttanut omia elintapojaan ilmastoystävälliseen suuntaan.

Nuoria mielenosoittajia eduskuntatalon edustalla kansainvälisen nuorten ilmastoleikon marssilla Helsingissä perjantaina 15. maaliskuuta. Kuva: Jani Saikko / Yle

Maakuvamateriaali: Suomi ilmastoimijana

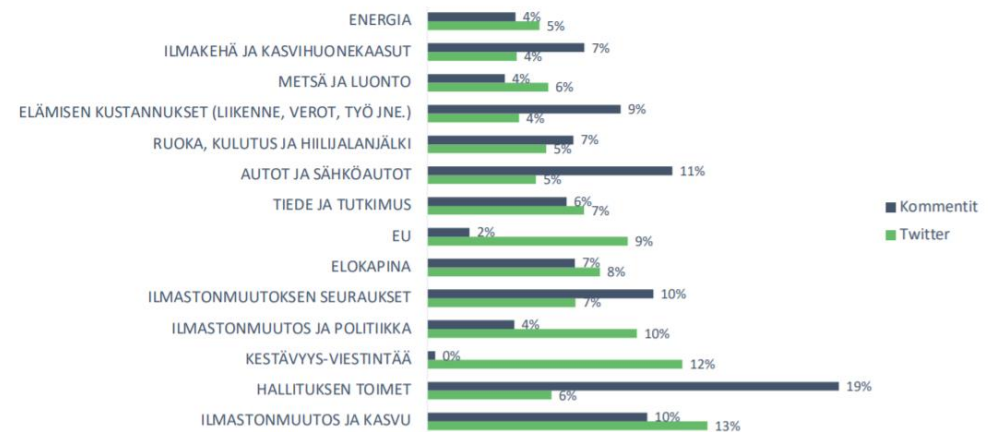
- UM valmisteli ministeriöiden ja muiden sidosryhmien kanssa maakuvallisen tarinan Suomesta ilmastotoimijana.
- Tarinan tukena kalvosarja, joka esittelee käytännön esimerkkejä suomalaisista ilmastoteoista ja maakuvalliset puhepointit. Aineisto on tarkoitettu ilmastoviestintään sekä Suomen ilmastotoimien valottamiseen virkatyössä.
- ILVO osallistui maaliskuussa 2021 valmistuneiden aineiston sisältöjen tuottamiseen.

Ilmastonmuutoskeskustelu sosiaalisessa mediassa ja uutiskommenteissa

- Osa ryhmästä tilasi verkostoanalyysin ilmastonmuutosaiheisesta keskustelusta sosiaalisessa mediassa ja verkkomedioiden uutiskommenteissa.
- Selvityksen toteuttivat Optifluence & Sometrik.
- Organisaatiot ovat hyödyntäneet tuloksia omassa työssään (mm. Syken talous & ilmasto -kampanja Twitterissä) ja tuloksia esiteltiin kuntien ilmastokonferenssissa 2.6.2021.
- Projektiryhmään kuuluivat YM, LVM, Demos Helsinki, ELY-keskus, Ilmatieteen laitos, Kuntaliitto, Luke, Suomen Akatemia, Sitra, Syke, UM ja VTT.

Puheenaiheet Twitter vs. kommentit

HAVAINTO: Kommenteissa Elämisen kustannukset, Autoilu sekä hallituksen toimet puhututtavat Twitteriä enemmän. Twitterissä taas Kestävyys-viestintää, EU sekä Ilmastonmuutos ja politiikka selkeästi suosittummat aiheet.

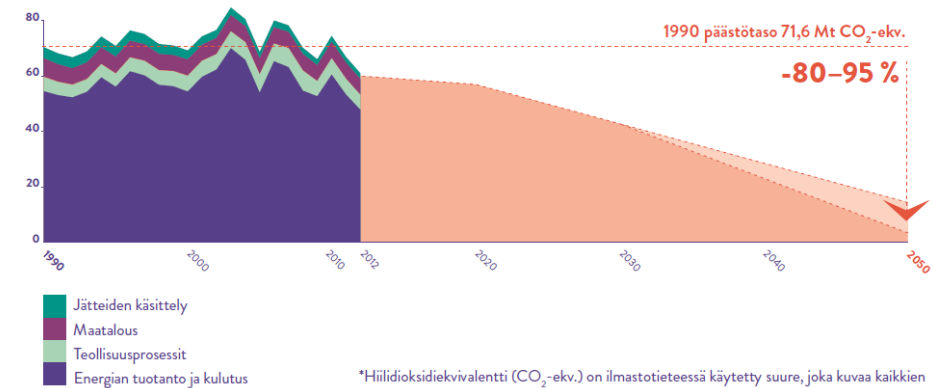
Ilmastopolitiikan infograafit – uudet kuvat työn alla

- Vuonna 2015 julkaistiin laaja paketti ilmastopolitiikan infograafeja. Niitä on hyödynnetty erityisesti erilaisilla esityksissä, mutta kuvat ovat vanhentuneita, eikä niitä voi enää käyttää.
- Vuoden 2021 syksyllä ryhdyttiin työstämään uusia kuvia Suomen ilmastopolitiikasta. Kuvien työstöä jatketaan vuonna 2022.
- Kuvat julkaistaan uudella Ilmasto-opas.fi-sivustolla.
- Kuvapaketin työstöön ovat osallistuneet YM, MMM, TEM, LVM.

Suomen tavoitteena on vähentää kasvihuonekaasupäästöjä 80–95 % vuoden 1990 tasosta vuoteen 2050 mennessä

Tavoitteeseen pääseminen edellyttää merkittäviä toimia laajalti yhteiskunnassa, erityisesti energian tuotannossa ja kulutuksessa.

Suomen kasvihuonekaasupäästöt lähteittäin vuosina 1990–2012
miljoonaa tonnia CO₂-ekv.*

OSA I: Ilmastopolitiikan lähtökohdat

Lähde: Tilastokeskus ja TEM/Energia- ja ilmastotietokartta 2050

5

Asiantuntijapuheenvuoroja, mediayhteistyötä, koulutusta & sparrailua

- Asiantuntijapuheenvuoroja mm.:
 - Mitä viestijän pitää tietää EU-päätöksenteosta (Johanna Kaprio, VNK)
 - Millaista tietoa kansanedustajat kaipaavat valiokuntatyössä (Maria Ekroos, eduskunta)
 - Miten saada asiantuntija kukoistamaan ilmastoviestinnässä (Maria Ruuska, Kaskas media)
 - Näkökulmia ilmastoviestintään, ml. vuorovaikutus ympäristöliikkeiden ja viranomaisten kesken (professori Risto Kunelius, HY)
- Ilmastouutisoinnin tutkimus (tutkija Erkki Mervaala, SYKE) & ilmastouutisointi toimittajan näkökulmasta (Heli Saavalainen, HS).
- Ilmastolain yhteydessä pidettyjä sovittelujournalismiin pohjautuva toimittajatyöpajat (Mikko Hautakangas, BIBU-tutkimushanke, Tampereen yliopisto)
- Euroopan ympäristöpääkaupungin viestintä (Saara Piispanen, Lahden kaupunki)
- Podcast-kokemusten vaihtoa

ILVOn organisaatioiden työ tutuksi

Ryhmän organisaatioiden edustajat ovat pitäneet kokouksissa lukuisia esityksiä ajankohtaisista aiheista, kuten

- Tutkitun tiedon teemavuosi, OKM
- 1,5 asteen elämäntavat, Demos Helsinki ja Korjausliike – Suomi kohti 1,5 asteen tavoitteen mukaisia ilmastotoimia, Sitra
- CASCADES-EU-projekti, SYKE
- Ilmastonmuutos ja terveys -akatemiaohjelma, Suomen Akatemia
- EU:n ilmastopolitiikka, Ilmastopolitiikan pyöreä pöytä, Kuntien ilmastoratkaisut -ohjelma, YM
- Ilmastoulkopolitiikka, UM
- Ilmastonmuutokseen sopeutuminen ja ruokakampanjat, MMM
- Energiaosaston toiminta, TEM
- Fossiilittoman liikenteen tiekartta ja #ILMO45, LVM

Viestintää IPCC-raportista

- Toimintakauden aikana julkaistiin kolme IPCC-raporttia (v. 2019 erikoisraportit maankäytöstä sekä meristä ja jäätiköistä, v. 2021 kuudennen arviointiraportin luonnontieteellistä taustaa käsittelevä raportti). ILVO tuki IPCC-viestintää jakamalla raporttien sisältöjä sosiaalisessa mediassa ja tehden omia sisältöjä aihepiiristä.
- @Klimaatti-Twitter-tili lopetettiin. Sitä ei enää aktiivisesti pystytty päivittämään.
- Ryhmä toimi aktiivisesti myös pandemian aikana etänä. Kiitos kaikille jäsenille!

Terveisin

Kaisa Ryynänen, YM, pj. 2020–2021

Virpi Komulainen, LVM, siht. 2021

